ชื่อเรื่อง

รูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการป้องกันและควบคุมโรคใช้เลือดออก ของประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดร้อยเอ็ด

ผู้วิจัย

ศิริวัฒน์ ศิริอมรพรรณ ปริญญา ปร.ค.(ยุทธศาสตร์การพัฒนาภูมิภาค) อาจารย์ที่ปรึกษา ผส.คร.รังสรรค์ สิงหเลิส ดร.ควยชัย วะทา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2556

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อประสิทธิผลการ ป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดร้อยเอ็ด 2) เพื่อสร้างรูปแบบก<mark>ารพัฒนาประสิทธิผล</mark>การป้องกันและควบคุมโรค ใช้เลือดออกของประธานอาสาสมัคร<mark>สาธารณสุขประจำหมู่บ้</mark>าน จังหวัดร้อยเอ็ด 3) เพื่อทดลอง ใช้และประเมินผลรูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการป้องกันและควบคุมโรคใช้เลือดออกของ ประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัคร้อยเอ็ค วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการป้องกันและควบคุมโรค ใช้เลือดออกของประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ประชากร คือ ประธาน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในจังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 344 คน โดย คำนวณตามสัดส่วนแต่ละอำเภอ ทั้ง 20 อำเภอ สร้างแบบสอบถามเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง การวิเคราะห์ข้อมูลกระทำโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานได้แก่ การวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้าง (Structural Equation Model: SEM) โดยใช้โปรแกรมถิ สเรล (LISREL) และสหสัมพันธ์เพียรสัน (Pearson Correlation) เพื่อวิเคราะห์ และอธิบาย อิทธิพลเส้นทาง (Path Analysis) ของความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ ประสิทธิผลการป้องกันและควบกุมโรคไข้เลือดออกของประธานอาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้าน โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 (Level of Significant .05) ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการป้องกันและควบคุมโรคใช้เลือดออกของประธาน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน นำรูปแบบไปวิพากษ์โดยผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ และ ผู้เกี่ยวข้องกับการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกในชุมชน จำนวน 20 คน ใช้การ

ประชุมกลุ่มย่อย (Focus Groups) ร่วมกันวิพากษ์รูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการป้องกัน และควบคุมโรคใช้เลือดออกของประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่ผู้วิจัยได้ สร้างขึ้นและนำเสนอผลการเสนอแนะในการประชุมกลุ่มย่อยของตนเอง แล้วมาสรุปและ อภิปรายผลทั้งหมดในที่ประชุมใหญ่ (Brain Storming) และนำผลการเสนอแนะมาปรับปรุง รูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการป้องกันและควบคุมโรคใช้เลือดออกของประธาน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านให้สมบูรณ์ขึ้น ระยะที่ 3 ประเมินผลรูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการป้องกันและควบคุมโรคใช้เลือดออกของประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ผู้วิจัยนำรูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการป้องกันและควบคุมโรค ใช้เลือดออกของประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านไปทดลองใช้กับประธาน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในกลุ่มทดลองจำนวน 30 กนและกลุ่มควบคุมจำนวน 31 คน เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการป้องกันและควบคุมโรคใช้เลือดออกของประธาน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านหลังการทดลอง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ MANCOVA

ผลการวิจัยพบว่า

- บัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการป้องกันและควบกุมโรคใช้เลือดออกของ ประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์ อิทธิพลจากมากไปน้อย คือปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม(0.15) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม(0.12) ปัจจัยด้านการรับรู้บทบาท(0.10) และปัจจัยด้านภาวะผู้นำ(0.03)
- 2. ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการป้องกันและควบคุมโรค ใช้เลือดออกของประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดร้อยเอ็ด ได้จัดกิจกรรม ในการพัฒนา 9 กิจกรรม ได้แก่ 1)กิจกรรมการทำงานเป็นทีม 2)กิจกรรมการเรียนรู้การ พัฒนาบุคคลและทีมงาน 3)กิจกรรมรูปปริสนา 4)กิจกรรมสถานีไข่ลูกยอด 5)กิจกรรม บทบาทและหน้าที่ 6)กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ 7)กิจกรรมค้นหาผู้นำ 8)กิจกรรม สมบัติผลัดกันชม และ 9)กิจกรรมพี่เลื้ยง
- 3. ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการป้องกันและควบคุมโรค ใช้เลือดออกของประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า หลัง ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลการป้องกันและควบคุมโรคใช้เลือดออกของประธาน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านทำให้ประสิทธิผลการป้องกันและควบคุมโรค ใช้เลือดออกของประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในกลุ่มทดลองมากกว่าในกลุ่ม

ควบคุม ค่าดัชนีความชุกของลูกน้ำยุงลายและจำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกในกลุ่มทดลองลด น้อยลงกว่ากลุ่มควบคุม โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY TITLE:

A Model for Development of Prevention and Controlling Effectiveness of

Dengue Haemorrhagic Fever of Village Health Volunteer Leader in Roi-et

Province.

AUTHOR: Mr.Siriwat Siriamonpan DEGREE: Ph.D. (Regional Development Strategies)

ADVISORS: Asst. Prof. Dr. Rungson Singhalert

Chairman

Dr. Auychai Wata

Committee

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY, 2013

ABSTRACT

This research aimed to (1) study factors affecting the effectiveness of Prevention and Controlling of Dengue Haemorrhagic Fever of Village Health Volunteer Leader in Roi-et Province, (2) formulate a development model of Prevention and Controlling of Dengue Haemorrhagic Fever of Village Health Volunteer Leader in Roi-et Province, and (3) implement and evaluate the effectiveness of developed model of Prevention and Controlling of Dengue Haemorrhagic Fever of Village Health Volunteer Leader in Roi-et Province. The research procedures were divided into 3 stages.

The first stage was a quantitative research, the researcher investigated factors which affected the effectiveness of Prevention and Controlling of Dengue Haemorrhagic Fever of Village Health Volunteer Leader by formulating a model of effectiveness of Prevention and Controlling as an outcome variable. Three hundred and forty four subjects (344) of Village Health Volunteers Leader involved in this study were recruited using a rational ratio of each district from 20 districts in Roi-et Province. The required data were collected using the questionnaire and data analysis was performed using computer programs. Statistics used for hypothesis testing included Structural Equation Model: SEM by LISREL. Pearson Correlation and Path Analysis were used for analysis of correlations between factors affecting the effectiveness of Prevention and Controlling of Dengue Haemorrhagic Fever of Village Health Volunteer Leader, using a level of significant at .05.

In the second stage, the researcher constructed the development model the effectiveness of Prevention and Controlling of Dengue Haemorrhagic Fever of Village Health Volunteer

Leader in Roi-et Province by using the study result from the first stage. Twenty involved persons were participated in the workshop to co-operatively criticized and evaluated the effectiveness of the formulated model by using focus groups, brain storming and presentation to achieve the conclusions and recommendations for improving the effectiveness of the developed model. In the third stage, the researcher implemented the model. The model was evaluated by 30 subjects and 31 control group in order to compare the effectiveness between two groups.

The major findings revealed the followings:

- 1. The developed causal factors showed harmony with the empirical data, Four causal factors effects on the effectiveness of Prevention and Controlling of Dengue Haemorrhagic Fever of Village Health Volunteer Leader in Roi-et Province were found in high to low ranking including: team working (0.15) participation(0.12). role perception (0.10) and leadership (0.03).
- 2. The development model of the effectiveness of Prevention and Controlling of Dengue Haemorrhagic Fever of Village Health Volunteer Leader in Roi-et Province consisted of 9 activities: team working, learning for team working and personal development, mysterious pictures, top-eggs, role and duty, role playing, seek for leadership, sharing success and mentors activity
- 3. The evaluation results showed higher the effectiveness of Prevention and Controlling of Dengue Haemorrhagic Fever of Village Health Volunteer Leader in Roi-et Province as a whole and in 2 aspects: more effectiveness than before implementation of model. Breteau Index (B.I.) value and a number of patient with Dengue Haemorrhagic Fever were decreased at the .05 level of statistical significance.